DOMSTOLENS DOM (TREDJE AFDELING)
31. januar 1989 *

I sag 307/87,

Marion Klein, forhenværende tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, boende Timianvej 7, 8600 Silkeborg, ved advokat Georges Vandersanden, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Alex Schmitt, 13, boulevard Royal, Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent Joseph Griesmar, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis Kommissionens Juridiske Tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg, Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand af annullation af Kommissionens afgørelse, hvorved denne under henvisning til artikel 1, stk. 3, i bilag VII til tjenestemandsvedtægten afslog at betale sagsøgeren husstandstillæg i henhold til vedtægtens artikel 67, stk. 1, litra a),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden F. Grévisse, dommerne J. C. Moitinho de Almeida og M. Zuleeg,

generaladvokat: F. Jacobs
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

* Processprog: fransk.

under henvisning til retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 1. december 1988,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 7. december 1988,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens Justitskontor den 8. oktober 1987, har Marion Klein, forhenværende tjenestemand ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, anlagt sag med påstand af annullation af Kommissionens afgørelse af 17. december 1986, stadfæstet den 10. juli 1987, hvorved sagsøgerens ansøgning om husstandstillæg blev afslået.

2 Sagsøgeren blev pensioneret på grund af invaliditet med virkning fra den 1. maj 1986. I henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 78, stk. 3, oppebærer hun en invalidepension på 69,1666% af sin tidligere grundløn i lønklasse LA 4, løntrin 6.

3 Marion Kleins mand, der var tjenestemand ved Rådet for De Europæiske Fællesskaber, udtrådte den 1. oktober 1986 af tjenesten i henhold til Rådets forordning nr. 3518/86 af 12. december 1986 om indførelse af særlige foranstaltninger vedrørende tjenestemænds udtræden af tjenesten i De Europæiske Fællesskaber i anledning af Spaniens og Portugals tiltrædelse (EFT L 335, s. 56).

4 I henhold til den nævnte forordnings artikel 4, stk. 1, oppebærer M. Kleins mand en godtgørelse — såkaldt udtrædelsesgodtgørelse — svarende til 70% af den grundløn, som han modtog i lønklasse LA 5, 5. løntrin, ved sin fratræden. I henhold til forordningens artikel 4, stk. 5, oppebærer M. Kleins mand endvidere husstandstillæg, som i henhold til artikel 1 i bilag VII til tjenestemandsvedtægten, hvortil der henvises i artikel 4, stk. 5, i den førnævnte forordning nr. 3518/85, er fastsat til 5% af grundlønnen.

5 Sagsøgeren mener, at husstandstillægget skal udbetales til hende og ikke til hendes mand, og har herved henvist til artikel 1, stk. 4, i vedtægtens bilag VII, der er sålydende: »Når to ægtefæller, der er ansat i Fællesskabernes tjeneste, ... begge har ret til husstandstillæg, udbetales dette kun til den ægtefælle, der har den højeste grundløn«.

6 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

7 Kommissionen har som begrundelse for ikke at tildele sagsøgeren husstandstillæg henvist til bestemmelserne i artikel 1, stk. 3, i bilag VII til vedtægten, der er sålydende:

»3. Såfremt ægtefællen udøver en erhvervsmæssig indtægtsgivende beskæftigelse med en årlig erhvervsmæssig indkomst, der inden fradrag af skat er højere end den årlige grundløn for en tjenestemand i lønklasse C 3, tredje løntrin, reguleret med den justeringskoefficient, som er fastsat for det land, hvor ægtefællen udøver erhvervsvirksomhed, får den tjenestemand, der har ret til husstandstillæg, ikke dette tillæg, medmindre ansættelsesmyndigheden ved særlig afgørelse har bestemt andet. Tillægget ydes dog i alle tilfælde, når ægtefællerne har forsørgerpligt over et eller flere børn.«

8 Ifølge Kommissionen må udtrædelsesgodtgørelsen til en tjenestemand, der er udtrådt af tjenesten i henhold til Rådets førnævnte forordning nr. 3518/85, ligestilles med indkomst ved en »erhvervsmæssig indtægtsgivende beskæftigelse« i betydningen i den citerede bestemmelse i vedtægtsbilag VII's artikel 1, stk. 3.

9 Kommissionen har anført, at udtrædelsesgodtgørelsen har karakter af et indkomstsurrogat, hvorved en arbejdstager, som ikke længere har mulighed for at udøve en erhvervsmæssig beskæftigelse, sikres et udkomme, ligesom ved ydelser ved sygdom, som socialsikringsinstitutionerne betaler til en arbejdstager, der har måttet afbryde sin beskæftigelse, og ydelser ved arbejdsløshed, afskedigelsesgodtgørelse eller løn til en tjenestemand, der er suspenderet som en disciplinær foranstaltning. Der må ifølge Kommissionen tages hensyn til disse former for indkomst ved anvendelsen af nævnte artikel 1, stk. 3.

10 Kommissionen har endvidere anført, at såfremt frivillig udtræden af tjenesten ikke var omfattet af den nævnte bestemmelse, ville dette indebære en tilsidesættelse af ligebehandlingsprincippet. Hvis sagsøgerens fortolkning af bestemmelsen lægges til grund, skal der således betales husstandstillæg til et tjenestemandsægtepar, hvor begge ægtefæller er i kategori A, alene fordi den ene af ægtefællerne er omfattet af ordningen vedrørende frivillig udtræden af tjenesten, hvorimod et andet ægtepar, hvor den ene ægtefælle er tjenestemand på lavere niveau end kategori A, og den anden ægtefælle ikke er tjenestemand, ikke vil være berettiget til et sådant tillæg, såfremt den ovennævnte bestemmelse i stk. 3 finder anvendelse som følge af indkomstforholdene for ægtefællen, der ikke er tjenestemand.

11 Kommissionens argumentation kan ikke tiltrædes.

12 Det skal først understreges, at den indkomst, der kommer i betragtning i forbindelse med artikel 1, stk. 3, i vedtægtens bilag VII, er indkomst, der opnås ved en erhvervsmæssig indtægtsgivende beskæftigelse. En person, der er omfattet af udtrædelsesordningen, udøver ikke en sådan beskæftigelse. Som Kommissionen selv har erkendt, omfatter den nævnte bestemmelse efter sin ordlyd ikke en godtgørelse, som den, der oppebæres af sagsøgerens mand.

13 De af Kommissionen fremførte argumenter kan ikke begrunde, at den under sagen omhandlede bestemmelse fortolkes i strid med dens ordlyd.

14 For det første bemærkes, at der ved udtræden i henhold til forordning nr. 3518/85, som M. Kleins mand er omfattet af, sker en endelig udtræden af tjenesten. M. Kleins mand kan derfor ikke — modsat Kommissionens opfattelse — sidestilles med en arbejdstager, der har sygeorlov eller er arbejdsløs, eller med en tjenestemand, der er suspenderet ved en disciplinær foranstaltning. Hans forhold må snarere sidestilles med stillingen for en modtager af en invaliditets- eller alderspension, der heller ikke efter Kommissionens opfattelse er indkomst ved erhvervsmæssig indtægtsgivende beskæftigelse i betydningen i artikel 1, stk. 3, i bilag VII til vedtægten.

15 For det andet bemærkes, at ligebehandlingsprincippet ikke som hævdet af Kommissionen stiller sig i vejen for anvendelsen af bestemmelserne i artikel 1, stk. 3, i bilag VII til vedtægten. En ægtefælle, som modtager en udtrædelsesgodtgørelse og således endeligt er udtrådt af tjenesten, kan ikke sammenlignes med en ægtefælle, der fortsat udøver en erhvervsmæssig indtægtsgivende beskæftigelse. Såfremt dette anbringende blev lagt til grund, måtte man ligeledes anse ligebehandlingspricippet for tilsidesat som følge af, at den nævnte bestemmelse ikke finder anvendelse på invalide- og alderspension, hvilket Kommissionen selv har erkendt.

16 Det fremgår af det anførte, at Kommissionens afgørelse, hvorved sagsøgeren fik afslag på husstandstillæg, skal annulleres.

Sagens omkostninger

17 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor pålægges sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Afgørelsen af 17. december 1986, hvorved Kommissionen afslog at betale sagsøgeren husstandstillæg, annulleres.**

2) **Kommissionen betaler sagens omkostninger.**

Grévisse Moitinho de Almeida Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 31. januar 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

F. Grévisse
Formand for Tredje Afdeling